

Complexnummer: 529402

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Zuidpool

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

35916, 528076, 529425

Woonplaats

Usquert

Gemeente

Het Hogeland

Provincie

Groningen

Hoofdadres van hoofdobject

Streeksterweg 79, 9988 RB Usquert

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

Historisch BOERDERIJ-COMPLEX "ZUIDPOOL", bestaande uit BOERDERIJ "ZUIDPOOL", een SLINGERTUIN aan de oost- en zuidzijde van de boerderij en een U-vormige GRACHT om de slingertuin. Het historische boerderij-complex ligt buiten de bebouwde kom temidden van weids agrarisch landschap en heeft de slingertuin deels aan de zuidzijde, tussen het woongedeelte van de boerderij en de Streeksterweg, deels aan de oostzijde.

Waardering van het complex

Het historische BOERDERIJ-COMPLEX "ZUIDPOOL" bestaande uit boerderij "Zuidpool", een slingertuin aan de oost- en zuidzijde van boerderij "Zuidpool" en een U-vormige gracht om de slingertuin vertegenwoordigt het algemeen belang wegens:

- de ouderdom;
- de zeldzaamheid;
- de betekenis voor architectuurgeschiedenis, bouwhistorie en geschiedenis van de tuin- en landschapskunst;
- de gaafheid van de drie-eenheid bestaande uit gracht, groenaanleg en opstal in zowel chronologische als ontwerp-kunstige zin;

- de historische ervarings- en belevingswaarden die in het historische complex besloten liggen;
- de markante ligging in het landschap.

Monumentnummer*: 35916

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 10 oktober 1978
Kadaster deel/nr: 82749/61

Complexnummer

529402

Complexnaam

Zuidpool

Woonplaats*

Usquert

Gemeente*

Het Hogeland

Provincie*

Groningen

Straat*

Streeksterweg

Nr*

79

Toev.*

Postcode*

9988 RB

Woonplaats*

Usquert

Situering

Locatie

Streeksterweg

77

9988 RB

Usquert

Kadastrale gemeente*

Usquert

Sectie*

E

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

259

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

BOERDERIJ "ZUIDPOOL". Boerderij bestaande uit fraai dwarsgebouwd voorhuis onder omgaand zadeldak met vier hoekschoorstenen waarop borden. De voorgevel van het voorhuis is geleed door zes natuurstenen pilasters op basementen over de kelderderdieping. Omlijste ingang met half rond gesloten bovenlicht waarop ornament. Dubbele stoep met balustraden. Gevelsteen met tekst en jaartal 1852 in noordgevel. Bijschuur met aangebouwd woongedeelte.

Waardering

BOERDERIJ "ZUIDPOOL" is van algemeen belang wegens:

- de ouderdom;
- de gaafheid;
- de zeldzaamheid;
- de nauwe verbondenheid met de slingertuin, chronologisch en ontwerp-kunstig;
- de architectuur- en bouwhistorische betekenis;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- de markante ligging in het landschap.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Monumentnummer*: 528076

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 25 juli 2005
Kadaster deel/nr: 82754/34

Monumentnaam**

Zuidpool

Complexnummer

529402

Complexnaam

Zuidpool

Woonplaats*

Usquert

Gemeente*

Het Hogeland

Provincie*

Groningen

Straat*

Streeksterweg

Nr*

79

Toev.*

Postcode*

9988 RB

Woonplaats*

Usquert

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Usquert

Sectie*

E

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

259

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

SLINGERTUIN aan de oost- en zuidzijde van boerderij "Zuidpool". De slingertuin dateert uit circa 1879 en is een ontwerp van J. Vroom sr. (1855-1923). Het betreft een slingertuin die in de jaren 2001-2002 werd gerehabiliteerd op basis van een tekening en op basis van in de bodem aanwezige, overtuigende ontwerp-elementen als padenstructuur, reliëf en oude boomaanplant. In de slingertuin staan verschillende oude bomen, w.o. rode beuk, goudes, kastanje (alle naar schatting uit omstreeks 1880). Vóór of ten zuiden van de monumentale ingangspartij van de boerderij sluit de slingerpadenstructuur aan op de buitentrap van "Zuidpool". De tuinaanleg kent verschillende glooiingen: pal ten zuiden van de ingangspartij; ten zuid-westen van de ingangspartij (tussen goudes en twee rode beuken); in de noord-oostelijke hoek waar o.m. een heuveltje wordt aangetroffen. De boerderij staat letterlijk op het hoogtepunt van de slingertuin. De padenstructuur heeft een sterk draaiend karakter en biedt wisselende aspecten op de boerderij, op de gracht en op de omgevende weidse en vlakke agrarische gronden. De slingerpaden zijn sinds 2001-2002 voorzien van woudzand, het pad parallel aan de oostgevel van de boerderij is bedekt met steenpuin. De tussen de paden gesitueerde bedden, gazons en perken vertonen cirkelvormen en ovalen, zijn gelobd of niervormig. Aan de noord-westzijde begrenst een bakstenen tuinmuur de slingertuin, de grens in het noord-oosten loopt tot en met het rechthoekige zandpad dat de vruchtbomen omgeeft.

Waardering

De SLINGERTUIN aan de oost- en zuidzijde van boerderij "Zuidpool" uit circa 1879 naar ontwerp van J. Vroom sr. vertegenwoordigt het algemeen belang op basis van:

- de ouderdom;
- de betekenis voor de tuinhistorie;
- de betekenis voor het oeuvre van J. Vroom sr.;
- de gaafheid in combinatie met de zeldzaamheid;
- de markante ligging in het landschap;
- de sierende waarde.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Tuin

Monumentnummer*: 529425

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 25 juli 2005
Kadaster deel/nr: 82784/34

Complexnummer

529402

Complexnaam

Zuidpool

Woonplaats*

Usquert

Gemeente*

Het Hogeland

Provincie*

Groningen

Straat*

Streeksterweg

Nr*

79

Toev.*

Postcode*

9988 RB

Woonplaats*

Usquert

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Usquert

Sectie*

E

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

259

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

Aan de zuid-, oost- en westzijde omvat een U-vormige GRACHT de slingertuin. Ten zuiden van de gracht loopt de Streeksterweg. De gracht heeft weliswaar de vorm van een U, maar vertoont aan de zuidzijde, ter hoogte van het woonhuis, een lichte uitstulping in de richting van de boerderij. De brug over het westelijke deel van de gracht valt bij gebrek aan ouderdomswaarde buiten de wettelijke bescherming, hetzelfde geldt voor de brug over het oostelijke deel van de gracht.

Waardering

De U-vormige GRACHT aan de zuid-, oost- en westzijde van de slingertuin vertegenwoordigt het algemeen belang wegens:

- de ouderdom;
- als onderdeel van het tuinkunstig ontwerp van J. Vroom sr.;
- de sierende waarde;
- als specimen van historische erfscheiding.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Boerderijen, molens en bedrijven

Boerderij (M)